

Advies

Stilstaan bij Corona

Van: Comité Stilstaan bij Corona
Aan: Staatssecretaris Van Ooijen
Betreft: Advies Stilstaan bij Corona op basis van een hernieuwd concept

Geachte staatssecretaris,

Hierbij stuur ik u het advies van het Comité Stilstaan bij Corona.

Corona is een complex onderwerp, ook nog nu na drie jaar de acute crisis voorbij lijkt. De impact is groot geweest en heel veel mensen kampen nog steeds met de gevolgen. Overeenkomstig de opdracht die u haar verleende heeft het Comité zich gebogen over de mogelijkheden om op enig moment, op gepaste wijze, stil te staan bij Corona zodat de mensen in de samenleving die hier nog behoefte aan hebben, dit kunnen doen en zich gehoord gaan voelen.

Het stilstaan bij biedt de mogelijkheid om in de verschillende windstreken van het Koninkrijk weer bewust te zijn van de veerkracht, de saamhorigheid en de noodzaak om te blijven samenwerken op grote samenlevingsvraagstukken.

Tevens voorkomt het dat een deel van de samenleving met een 'onaf' gevoel de komende periode na de pandemie in gaat. Het bevordert dat we geleerde lessen met ons mee nemen. Het Comité heeft zorgvuldig gekeken naar mogelijkheden die zoveel mogelijk binnen neutrale risico-opties passen.

Met deze brief wil ik u bedanken voor uw vertrouwen in het Comité bij het tot op heden uitvoeren van haar taak en het op persoonlijke titel gegeven advies. Wellicht ten overvloede deel ik u hierbij ook mede dat, indien u een beroep op haar doet, het Comité de collectieve denkkraft en waar nodig het netwerk, naar vermogen in zal zetten bij de uitvoering van bijgaand advies met hernieuwd concept.

Mede namens de leden, voorzitter van het Comité Stilstaan bij Corona,

Arno Brok

Uitgangspunten

Corona is nu 3 jaar in Nederland. Na twee heftige jaren lijkt de acute crisis voorbij. Onlangs heeft minister Kuipers de laatste maatregelen geschrapt. De invloed op de samenleving en de zorg door de ziektelast van het virus is momenteel laag. Maar de impact is voor iedereen groot geweest en heel veel mensen kampen nog steeds met de gevolgen.

Vorig jaar heeft het kabinet besloten dat er een nationaal moment moest komen om collectief stil te staan bij de gevolgen van de pandemie voor ons land. Er is een comité 'Stilstaan bij Corona' ingesteld dat bestaat uit mensen met een brede deskundigheid en kennis uit alle delen van de samenleving. Het comité werd gevraagd om op verbindende wijze invulling te geven aan 'verwerken, reflecteren en vooruitkijken'. Het comité had gevorderde plannen voor een 'weekend van stilstaan' in september 2022, maar die plannen zijn toen door een nieuwe opleving van het virus uitgesteld.

Het Comité ziet nu, met de fase van Corona als 'gewone' infectieziekte, een moment om de belofte aan de Tweede Kamer om stil staan bij Corona invulling te geven en de plannen met een hernieuwd concept uit te voeren. De verhalen zijn nog vers, de emoties nog voelbaar. Helemaal geen aandacht meer besteden aan een ordentelijke afsluiting van een ongekende periode in onze samenleving lijkt niet passend. Maar de situatie is wel anders dan een jaar geleden. We kunnen de crisis iets meer van een afstand bekijken en overzien. We zijn toe aan andere vragen; wat kunnen we ervan leren, hoe kunnen we alle opgedane kennis inzetten om beter voorbereid te zijn op een nieuwe pandemie?

Aangepast concept

De onderdelen van het 'oude' plan zijn tegen het licht gehouden en aangepast naar de huidige tijd en de huidige stand van zaken. Voor u ligt een nieuw advies, een hernieuwd concept. Een verhaal dat richting geeft aan activiteiten die we organiseren en waarmee het voor iedereen logisch is dat we nú met elkaar stilstaan bij corona. Het concept plaatst alles in perspectief en verbindt het verleden met de toekomst.

Het kent een aantal verschillende lagen en perspectieven:

Afsluiten

De acute crises is voorlopig voorbij. We hebben met z'n allen iets indrukwekkends meegemaakt. Corona was er opeens en had direct enorm veel impact. Ondertussen is het heel ongemerkt weer uit het leven van de meesten van ons verdwenen. We zijn er in Nederland goed in om dingen achter ons te laten. 'Zand erover, kop in het zand' was vaak onze strategie. Maar we ontdekken ook op andere thema's dat dit niet altijd en voor iedereen werkt. We moeten het goed afsluiten. Met respect voor al het leed dat er was en nog steeds is. Met aandacht voor dingen die fout gingen en begrip voor elkaar. We hebben in korte tijd heel veel meegemaakt. We hebben geleefd zoals we ons niet hadden kunnen voorstellen. Voor heel veel uitdagingen zijn razendsnel oplossingen bedacht en gerealiseerd. Er ging veel goed, maar ook veel niet goed. We stonden samen sterk aan het begin van de crisis en we zijn elkaar later soms kwijtgeraakt. Nu we wat meer afstand hebben, kunnen we alles beter overzien. Wat kunnen we leren van deze bijzondere periode? Hoe kunnen we het een volgende keer voor iedereen beter doen? We moeten opgedane kennis borgen en meenemen naar de toekomst. Want we moeten en gaan samen verder. Dat moet het concept zijn.

Verbinden

Er waren mooie gezamenlijke momenten tijdens de corona periode. Maar de crisis heeft er ook vaak voor gezorgd dat mensen tegenover elkaar kwamen te staan. Iedereen met haar of zijn eigen waarheid en steeds minder vertrouwen in mensen met een andere waarheid. Dit gegeven is niet exclusief verbonden aan corona. Het vertrouwen in elkaar en in de politiek staat ook op andere gebieden onder druk. Maar de pandemie werkte wel als katalysator. Wat heeft ons uit elkaar gedreven? En misschien nog wel belangrijker; hoe vinden we elkaar weer? Het concept biedt een uitgestoken hand naar iedereen. Een uitnodiging om in gesprek te gaan, om te luisteren en je in te leven in anderen. De antwoorden die we vinden bieden wellicht ook inspiratie voor de gezamenlijke aanpak van andere crises.

Emotie

Er is veel emotie rondom corona. Mensen zijn verdrietig, teleurgesteld, boos, bang. Er is rouw, wantrouwen, onzekerheid. Er is nog veel serieus leed. Er zijn veel mensen die rouwen om het verlies van een dierbare. En veel anderen lijden aan long covid. Maar er zijn ook mensen die elkaar juist hebben gevonden in de crisis. Er is dankbaarheid voor hulp en steun en waardering voor de flexibiliteit en het doorzettingsvermogen van zorgpersoneel, leerkrachten en al die andere mensen die voor die ander het verschil maakten. Het concept erkent al deze emoties en geeft ze een plek.

Leren en vooruitkijken

Als we de tijdlijn van de acute crisis van een afstandje kunnen bekijken. Als we al die verhalen en ervaringen van iedereen bundelen en combineren met cijfers. Als we de teleurstelling horen van verschillende gemeenschappen, ook van de overzeese gebieden. Als we zien hoe groot het verschil is tussen de impact van corona op verschillende groepen in onze samenleving. Als we alles in perspectief plaatsen, wat kunnen we daar dan van leren? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we collectief beter zijn voorbereid op een volgende crisis? Welke veranderingen willen we doorvoeren? Welke kansen waren en zijn er om dingen echt anders te doen?

We zijn met elkaar tijdens de pandemie geconfronteerd met een diversiteit aan dilemma's die soms moeilijk en pijnlijk waren. Risico besmetting en verlies sociaal contact met ouderen of alleenstaanden enz. Verhalen bieden inzichten die je kunt gebruiken. Bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van een afwegingskader van waarden. Dit helpt bij lastige keuzes in het geval van dilemma's. Het gaat dus ook om inzicht in effecten en waarderingen en welke aspecten geraakt kunnen worden bij een pandemie. Wat kan nog meer bijdragen aan sociale cohesie? Het concept biedt nieuwe inzichten en nodigt uit om collectief te leren en samen vooruit te kijken. Het aankondigen van een leerstoel om de leereffecten van Covid-19 (sociaalwetenschappelijk of medisch) nog beter te borgen zou goed kunnen passen in dit concept.

Terugblikken en meeleven

Er zijn duizenden mensen overleden aan corona. Het concept biedt een plek om daarbij stil te staan. En er zijn heel veel bijzondere momenten geweest tijdens de crisis. Individueel en collectief. We hebben gehamsterd, we hebben geapplaudisseerd voor de zorg, we deden online vrijdagmiddagborrels. Schiphol, de snelwegen, treinen en alle collectieve voorzieningen waren uitgestorven.

Aan de noodzakelijke inkomsten via toerisme kwam op de eilanden in één klap en eind en een tekort aan plekken om te begraven noopten onze overzeese mensen om hun geliefden noodgedwongen en zonder afscheid te cremen. De koning stond op 4 mei op een lege Dam, er waren avondklok rellen, teststraten, mondkapjes, persconferenties, noem maar op. En iedereen heeft een eigen verhaal en herinneringen aan de afgelopen 3 jaar. Het concept biedt gelegenheid om terug te kijken op al die momenten. Om erom te lachen, van te leren of om te huilen.

Door en voor iedereen

Corona heeft impact gehad op iedereen, dwars door alle lagen van de bevolking heen. Hoewel de behoefte aan een collectief moment voor iedereen anders is, moet iedereen zich thuis kunnen voelen in het concept dat we creëren. Je hoeft niet mee te doen, maar je bent welkom en jouw verhaal vindt er een plek. Stilstaan bij corona is weliswaar een initiatief van de overheid, maar het is van iedereen. Het komt breed uit de samenleving. We willen alle verhalen horen.

CONCREET

- Een oproep aan iedereen om met een verhaal te komen.
- De uitnodiging om echt naar elkaar te luisteren en in gesprek te gaan.
- Een expositie die vragen stelt en alles in perspectief plaatst.
- Te beleven in alle delen van ons koninkrijk.
- Met een centrale opening die zorgt voor aandacht en publiciteit.
- Na afloop blijven verhalen en kennis beschikbaar.

Dat is het hernieuwde concept in het kort. Het bestaat uit verschillende onderdelen.

UITWERKING CONCEPT

Bij wie sta jij stil?

Dat is de centrale vraag.

We nodigen iedereen uit om met verhalen te komen over een persoon die op haar of hem de meeste indruk heeft gemaakt tijdens de periode van de pandemie.

Een verhaal over een ander dus.

Zo halen we in heel het koninkrijk verhalen op. Vrolijke, verdrietige, boze en optimistische verhalen. We luisteren naar elkaar en erkennen de ander. Elk verhaal is anders. Maar wat ze

met elkaar gemeen hebben is dat ze allemaal uitgaan van het gevoel dat de ene mens heeft voor de andere mens.

Overzicht, perspectief

En we voegen er iets aan toe. Data, kennis, overzicht. Door de afstand die we nu hebben tot de acute crisis, kunnen we alle verhalen in perspectief plaatsen. Dat geeft ons de gelegenheid om te leren en om samen te bespreken hoe we het een volgende keer anders kunnen doen.

Want er komen nieuwe pandemieën en we zullen worden geconfronteerd met nieuwe crises. Stilstaan bij corona kan onze collectieve weerbaarheid vergroten. We krijgen meer inzicht in elkaars uitgangspunten en hebben de mogelijkheid te praten over de rol van de overheid ten opzichte van de eigen verantwoordelijkheid. Zo kunnen we zorgen dat de negatieve gevolgen in het vervolg eerlijker worden verdeeld over alle inwoners van het Koninkrijk.

Het hart

Bij elk verhaal hoort een foto. Een verstilde weergave van een moment. Het verhaal gevangen in één beeld. Het kunnen nieuwsfoto's zijn, portretten of persoonlijke foto's van de verteller van het verhaal. Het hart van het concept is een groeiende foto-expositie op internet waarin alle verhalen met foto's een plek krijgen.

Voor iedereen

We nodigen iedereen uit. Het doet er niet toe of je de avondklok een goed idee vond of dat je hebt gedemonstreerd tegen de maatregelen. We willen alle verhalen horen. We vieren de kracht van het collectief, inclusief alle verschillen die daarbij horen. Want hoewel er vast mensen zijn die niet zitten te wachten om samen stil te staan bij corona, hebben de meesten van ons een grote behoefte om weer meer naar elkaar toe te bewegen. Om elkaar, ondanks uitdagingen in onze samenleving weer echt aan te kijken en te erkennen dat er misschien fouten zijn gemaakt en dingen anders hadden gekund, maar dat nagenoeg iedereen naar eer en geweten heeft gedaan wat zij of hij het beste vond. Daarom luisteren we met respect naar alle verhalen. En daarom is er geen ruimte om de goede intenties van de ander openlijk te betwisten. Dat is de afspraak. Daar zien we op toe.

PRAKTISCH

Doe dit snel. Corona verdwijnt voor de meeste Nederlanders steeds meer naar de achtergrond. Een collectief moment moet niet te lang op zich laten wachten. Het Comité beveelt aan om nog voor de zomer, op 23 juni 2023 de opening van de (eerste) expositie plaats te laten vinden in het Provinciehuis van Brabant te Den Bosch. Daarna begint eventueel direct de verplaatsing door het hele koninkrijk.

Om te zorgen dat het allemaal haalbaar is op deze termijn is het Comité zo vrij geweest om met een heel concreet plan te komen. Alle onderstaande onderdelen zijn tot in detail uitgezocht op financiële, praktische en voor zover te overzien inkoop technische haalbaarheid voor uw Ministerie.

De Aftrap

Twee weken voor de officiële opening van de expositie start er een publiekscampagne. We roepen iedereen op om verhalen te delen. De centrale vraag is *Bij wie sta jij stil?* Call to action: Deel jouw verhaal op stilstaanbijcorona.nl

Online platform

Alle verhalen komen terecht op een online platform dat we ontwikkelen. Hier zijn ze de komende jaren ook voor iedereen toegankelijk. Net als bij de expositie plaatsen we de verhalen hier in perspectief. Je kunt er doorheen scrollen, maar je vindt er ook informatie over de verschillende fases van de crisis. En je kunt er de registratie van het openingsevenement terugkijken.

Optioneel kan je op de site je tickets voor de expositie boeken. Met een tijdslot (capaciteit personen per uur met host Provinciehuis te bepalen) zodat iedereen een optimale ervaring heeft.

Expositie

Ondertussen hebben redacteuren verhalen gezocht. 40 verhalen, minimaal 1 uit elke provincie en de overzeese delen van het Koninkrijk. Alle verhalen samen geven een heel divers beeld van de corona periode. Alle kanten worden belicht, elke Nederlander voelt zich tenminste door 1 verhaal gerepresenteerd. De redacteurs werken met de onderwerpen lijst vanuit het Ministerie van VWS en starten met verhalen uit de fotocollectie van het ANP.

De expositie is een reis die je aflegt in ongeveer 1 uur. Daarbij wisselt steeds het perspectief. Van het grote overzicht dat we inmiddels kunnen maken naar de individuele verhalen en van de

ander naar jezelf. We geven informatie en stellen vragen. Zo bouwen we steeds meer kennis op.

Als je aankomt kun je kiezen: Ga ik eerst even zitten voor een kopje koffie of thee, of begin ik direct aan de reis. Er is een plek voor een drankje, die door de inrichting uitnodigt voor gesprek. Met degene met wie je bent gekomen, maar vooral ook met anderen die naar de expositie zijn gekomen. We maken gebruik van speelse gespreksstarters.

Dan begint de reis

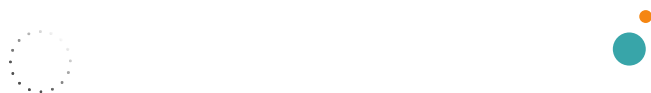
Op de vloer geven we met een lijn en soms extra informatie de route weer. Je start bij een lange, donkere gang. Een audio tunnel. Terwijl je er doorheen loopt zie je foto's van de weken voordat Corona in Nederland was. Bij elke foto klinkt geluid. Nieuwsberichten over een virus in China, geluiden van carnaval in Brabant, overvolle ziekenhuizen in Italië, meer duidelijkheid over het virus, mensen tijdens après-ski op wintersport, een druk schiphol, steeds meer wereldwijde zorgen over Covid19.

Aan het einde van de tunnel kom je in de eerste ronde ruimte. Je neemt plaats op een van de 16 bioscoopstoelen met koptelefoon. In ongeveer 7/8 minuten word je ondergedompeld in de heftigheid van de corona crisis. In beeld, op het grote scherm voor je, maar vooral in geluid zit je er weer middenin. Je krijgt een overzicht van de corona-jaren zoals we dat nu kunnen maken.

Je verlaat de mini-bioscoop, volgt de route en komt langs een aantal verhalen zuilen. We maken er 12 in totaal. 9 "normale" zuilen met 4 vlakken met foto en verhaal en 3 "technische" zuilen met 2 luisterverhalen, 1 vraag (die je kan beantwoorden) en 1 quote.

Bij keuze voor verplaatsen naar (drie) andere Provinciehuizen is de benodigde techniek (licht, geluid, video en computers) zo bedacht en ingericht dat het voor elk provinciehuis haalbaar is om te installeren en gedurende de expositie te beheren door de eigen facilitaire dienst. De facilitaire dienst houdt ook toezicht en meldt storingen.

Optioneel bevat elke zuil een QR-code waarmee je meer informatie kunt vinden. Bijvoorbeeld grafieken van de ziekenhuisbezetting op dat moment, de vaccinatiegraad en de maatregelen die op dat moment golden.

Tijdens de expositie wordt de bezoeker ook een aantal keren een vraag gesteld:

- Wie heeft op jou de grootste indruk gemaakt en waarom?
- Wat heeft de corona tijd je positief opgeleverd?
- Waarover ben je boos/wat moet er anders?

- Wat ga jij een volgende keer anders doen?

Die vragen vind je ook op de zuilen. Er zit een scherm en een toetsenbord bij om je antwoorden in te vullen. Het format is zo gemaakt, dat de antwoorden ook weer bruikbare verhalen zijn. We verzamelen ze allemaal en gebruiken het aan het einde van de expositieperiode voor een eindrapport en persbericht.

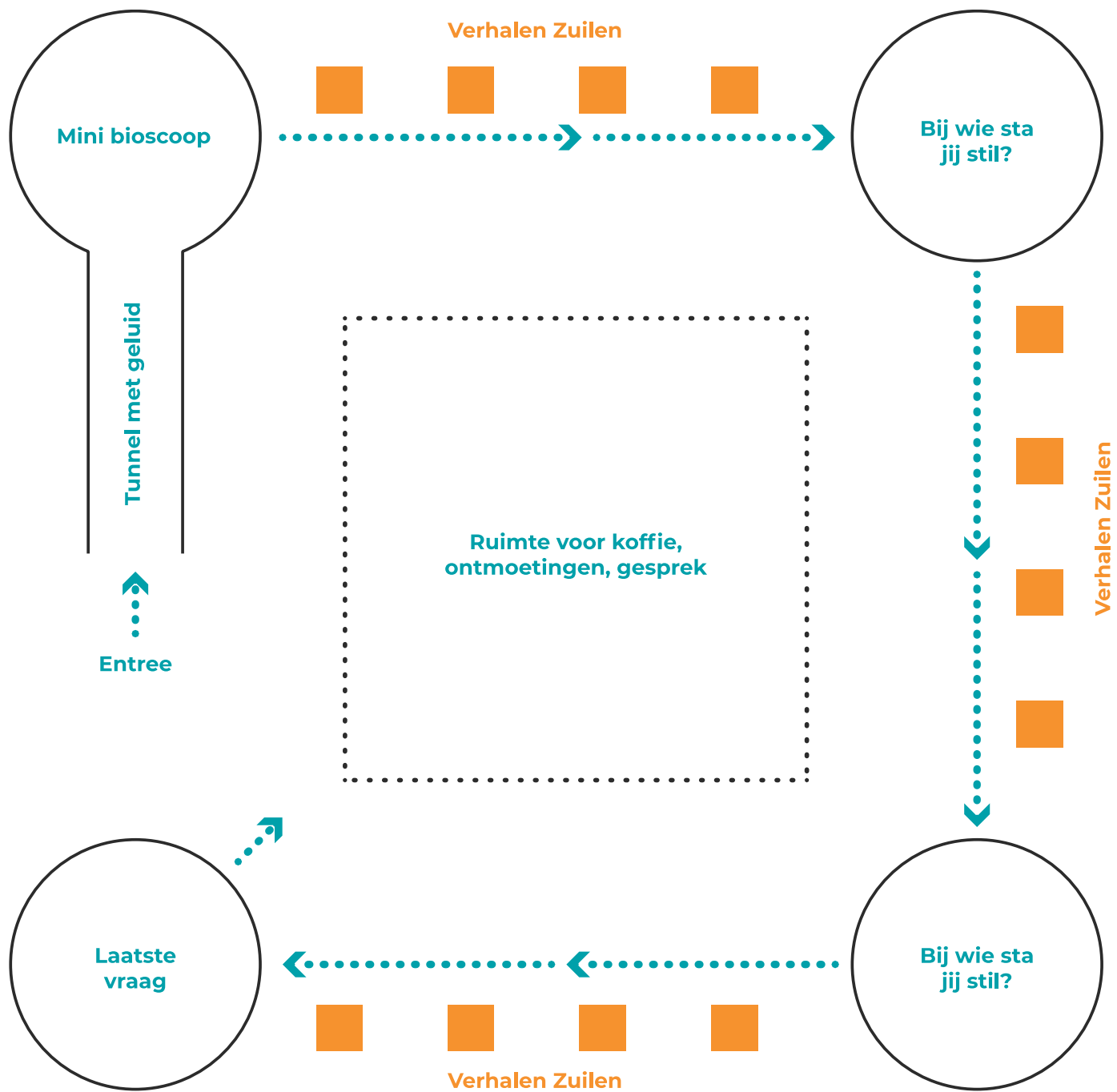
Naast de zuilen bevat de expositie 4 kleine ronde ruimtes. Ze zien er ongeveer hetzelfde uit, maar de inhoud is steeds heel anders. De eerste ruimte is een minibioscoop, de tweede ruimte een plek om een verhaal over een ander te delen, de derde ruimte is een plek om echt even stil te staan en de vierde ruimte is de ruimte voor de laatste vraag: Wat zou jij een volgende keer anders doen?

Aan het einde van de expositie kun je nog even de tijd nemen om na te praten met een kopje koffie of thee.

Er is budget in de begroting opgenomen om de expositie ook inclusief te maken voor bijvoorbeeld mensen met een zintuigelijke of motorische beperking en kinderen.

Wanneer de expositie na afloop niet ergens blijvend geplaatst kan worden, doneren we neutrale delen aan MuseumGoed. Dit is een platform dat zich erop richt meer deling en hergebruik van tentoonstellingsmaterialen mogelijk te maken binnen de museale sector.

Caribisch deel van ons Koninkrijk

Vanzelfsprekend zijn de overzeese gebieden vertegenwoordigd in de verhalen en foto's van de expositie. Dit zal in een passende vorm en inhoud zijn. Dit hoeft bijvoorbeeld geen expositie te zijn, maar kan net een wat een andere vorm hebben. Passend bij de behoefte van het eiland. Om te voorkomen dat de expositie zal worden gezien als een product dat zo vanuit Europa naar de Cariben wordt getransporteerd, is de samenstelling van deze expositie voor het grootste deel 'lokaal'.

De opening op 23 juni 2023

Het virus kwam tijdens de crisis van alle kanten. Het ontwrichte onze samenleving en dreef mensen uit elkaar.

Vandaag draaien we het om en maken we letterlijk de beweging naar elkaar toe.

Vanuit de 4 windstreken reizen genodigden naar Den Bosch. Er komt ook een delegatie vanaf Schiphol met onze landgenoten van 'over zee'. Veel van deze mensen hebben een foto bij zict van degene bij wie ze vandaag stilstaan. Er zijn tevens foto's en verhalen van Brabantse Gemeenten.

In het provinciehuis van Den Bosch komt iedereen samen. Dat begint met een gezonde Brabantse lunch (aangeboden door de provincie). Samen eten verbindt altijd. Tijdens een gezamenlijke maaltijd ga je op natuurlijke wijze het gesprek aan met elkaar.

Dan gaan we naar de plenaire ruimte.

Voorstelling (ongeveer 60 min)

In het hart van de expositie, op de plek die normaal is ingericht als ontmoetingsruimte, bouwen we een ronde opstelling van max. 225 stoelen. Het podium met een klein orkest (6 muzikanten) maakt een natuurlijk onderdeel uit van de cirkel. Er is warm licht en er zijn een paar videoschermen waarop al direct indrukwekkende foto's te zien zijn. Bij binnenkomst speelt het muzikaal ensemble rustige muziek. Iedereen vindt een plekje. Er is daarbij geen onderscheid tussen verschillende mensen, we zitten in principe allemaal door elkaar.

Het programma is een bundeling van de allermooiste verhalen uit de expositie waarbij de laatste 5 foto's in de expositie worden gehangen. 5 mensen vertellen over diegenen die op hen de meeste indruk hebben gemaakt tijdens de corona crisis. Met steeds een indrukwekkende foto als vertrekpunt. Natuurlijk is degene over wie het verhaal gaat (als dat kan) ook aanwezig in de cirkel.

Zo divers als de verhalen zijn, zo rijk en gevarieerd zijn ook de vormen waarin we ze vertellen. Vaak ondersteunt de livemuziek van het ensemble het verhaal. Dit kleine 'orkest' kan met alle genres uit de voeten en kan ook optredens begeleiden. Met video maken we alle verhalen heel beeldend.

Een deel van de verhalen komt van het Caribisch deel van ons koninkrijk, waar we ook een live verbinding mee hebben. Ook daar wordt een 'expositie' op die dag officieel geopend. Net als in de expositie plaatsen we ook nu alle verhalen in perspectief. Bijvoorbeeld met datavisualisaties of nieuwsberichten op de schermen tijdens korte muzikale overgangen door het ensemble. En net als in de expositie stellen we tijdens het openingsevenement ook een paar keer een persoonlijke vraag aan alle bezoekers.

Hoewel het programma strak geregisseerd wordt, is alles erop gericht om de vertellers van de verhalen zichzelf te laten zijn. Zo blijft het authentiek. Er is een presentator. Deze is niet overheersend aanwezig, maar verbindt, duidt en stelt vragen waar dat nodig is.

Het openingsprogramma van een uur voelt als een intieme voorstelling. Nergens straalt het 'show' of 'verkwisting' uit. De rijkdom zit in de verhalen. Alles in het programma is gericht op het realiseren van verbinding. Hoogwaardigheidsbekleders en 'gewone' burgers nemen een gelijkwaardige plaats in. We horen hun verhalen door elkaar.

Natuurlijk is er plek om stil te staan bij het verlies en het leed dat corona in Nederland heeft veroorzaakt. Natuurlijk hebben we aandacht voor al die mensen voor wie de crisis nog lang niet voorbij is. Maar er is ook ruimte voor optimisme en vooruitkijken. We vieren de veerkracht van onze samenleving en al die verschillende mensen die daar deel van uit maken.

De voorstelling bevat dans, een levensbeschouwelijk element en een minuut stilte. We maken een goede videoregistratie van de opening. Deze is live te bekijken voor mensen die niet aanwezig kunnen zijn en kun je op het online platform altijd terugkijken. Het comité beveelt sterk aan om naast een videoregistratie tevens een TV registratie te verzorgen vanwege het feit dat er ook groepen zijn met beperkte toegankelijkheid tot online mogelijkheden, bijvoorbeeld onze ouderen. De TV registratie zou bij voorkeur door de NOS uitgezonden moeten worden. Indien dit niet mogelijk blijkt dan zou onderzocht kunnen worden of dit budgettair neutraal door een samenwerkingsverband van publieke omroepen kan worden gedaan.

Een levensbeschouwelijk moment

We gaan stil zijn met elkaar.

Maar voordat het zo ver is luisteren we naar een indrukwekkend koorwerk.

(Voorstel 'confutatis' van Karl Jenkins. Het voordeel is dat het alleen klanken zijn en er tekstueel niemand voor het hoofd kan worden gestoten.

<https://www.youtube.com/watch?v=Jv82NIAKYPo>

Tijdens dit koorstuk komen 6 kinderen op. Zij vertegenwoordigen de 5 grootste wereldgodsdiensten en de humanisten.

Zij steken, verspreid over de lengte van de muziek, veilig 15 kaarsen aan die staan voor de Nederlandse provincies en de overzeese gebieden.

Op de schermen zien we foto's van intense gebeden en andere verstilde momenten tijdens de pandemie.

Aan het einde van het koorstuk is het 1 minuut stil.

Een stilte die wordt afgesloten door een hele serene bewerking van bijvoorbeeld een lied als:

'I still cry' van Ilse de Lange.

<https://www.youtube.com/watch?v=LOfSCXgRYjQ>

'Memories' door Maroon 5

<https://www.youtube.com/watch?v=SIPhMPnQ58k>

Gezongen door bijvoorbeeld Izalline Callister.

Openingshandeling

Alle sprekers in het programma hebben een grote foto bij zich. Na afloop van hun verhaal, of na afloop van de voorstelling gezamenlijk, plaatsen ze deze foto op de juiste zuil in de expositie. Onder hen is Koning Willem Alexander/premier? met zijn eigen verhaal en foto. Het plaatsen van de foto op de zuil is de officiële opening van de expositie en een persfoto-moment. Daarna gaat de Koning|premier als eerste door de expositie en kan hij, zo mogelijk, in gesprek met de aanwezige verhalenvertellers.

DRAFT LINE-UP

Nr.	Tijd	Lengte	Wat
1	0:00:00	0:03:30	Opening
2	0:03:30	0:01:30	Presentatie
3	0:05:00	0:03:00	Video
4	0:08:00	0:03:00	Verhaal 1
5	0:11:00	0:03:30	Muziek
6	0:14:30	0:04:00	Gesprek Leerstoel gericht op onderzoek corona (sociaalwetenschappelijk of medisch)
7	0:18:30	0:05:00	Verhaal 2
8	0:23:30	0:05:00	Verhaal 3
9	0:28:30	0:05:00	Muziek & dans
10	0:33:30	0:04:00	Levensbeschouwelijk moment
11	0:37:30	0:05:00	Verhaal 4
12	0:42:30	0:04:00	Gesprek
13	0:46:30	0:03:30	Muziek

14	0:50:00	0:01:30	Video
15	0:51:30	0:02:00	Verhaal ZKH
16	0:53:30	0:02:00	Openingshandeling
17	0:55:30	0:01:00	Afsluiting programma
18	0:56:30		

Napraten

De voorstelling en de expositie nodigen uit om met elkaar in gesprek te gaan. Dat kan tijdens een borrel na afloop.

Rondreizen 4 keer verplaatsen (optioneel)

De expositie gaat op reis en zal uiteindelijk te zien zijn in 4 provinciehuizen en op alle eilanden in de Cariben. De organisatie bereidt alles goed voor met elke locatie, zorgt voor de op- en afbouw en verplaatsing, levert ondersteund door communicatie VWS een perskit en een voorbeeld draaiboek voor de lokale opening (bijv. klein evenement vanuit de provincie, of het Caribische eiland) en zorgt voor een korte training voor de mensen van de locatie die de expositie tijdelijk beheren. Daarnaast wordt ondersteuning geboden en is onderhoud en eventueel tussentijds herstel voorzien.

Op alle locaties worden verhalen en met informatie uiteindelijk gebundeld.

Redactie

Gedurende de looptijd van de expositie blijven de redacteuren actief zoeken naar verhalen en foto's en mensen begeleiden die hun eigen verhaal en beeld willen delen. Zo groeit online de foto-expositie. Op deze manier kan iedereen die wil haar of zijn verhaal delen, maar is het succes van het project niet afhankelijk van spontane inzendingen.

Afsluiting

Tijdens de expositie, tussen de foto's en verhalen door, word je een aantal keren een vraag gesteld. Ook online kun je antwoord geven op deze vragen. Aan het einde van het jaar levert dit onderzoek een nieuw resultaat op. Een afsluitend persbericht met alle cijfers en heel veel

mooie quotes van verschillende Nederlanders. Ook hier bieden we weer een wisselend perspectief.

Tenslotte wordt alle informatie gebundeld en zal deze online nog jaren toegankelijk is voor iedereen. Alles wordt uiteindelijk overgedragen aan bijvoorbeeld het Nationaal Archief.

Kortom

Als we ieders verhalen uit het hele Koninkrijk, al die kennis en ervaring uit 1e hand verzamelen en bundelen. Als je naar een plek kunt om op je eigen manier stil te staan of herbeleven én als je daar je eigen verhaal kunt toevoegen. Als we al die verschillende verhalen in perspectief plaatsen en combineren met data. Dan zie je de grote lijnen en de persoonlijke impact. Dan wordt ieders stem gehoord.

Tijdens een evenement delen we de meest representatieve verhalen met elkaar. Die krijgen samen met alle andere verhalen een plek in de expositie die voor iedereen te bezoeken is. Je kunt er luisteren en meepraten. De uitkomsten delen we met heel Nederland en houden we toegankelijk. Dan kunnen we leren van corona.

Zo is het duurzaam. Daarmee sluiten we een periode af en bieden we perspectief.

